

Babyboekjes Bonaire

Stichting Lezen & Schrijven Bonaire
December 2016

1. Inleiding	3
1.2 Stichting Lezen & Schrijven Bonaire	3
Activiteiten en projecten van Stichting Lezen & Schrijven Bonaire.	4
2. Babyboekjes als instrument.	5
3.1 Doelstelling van Babyboekjes Bonaire	6
3.2. Projectresultaat	6
3.3 Afbakening	
3.4 Doelgroep	
	7
4. Randvoorwaarden en Risico's	7
4. 1 Randvoorwaarden	7
4.2 Functionele eisen	7
4.3 Operationele eisen	7
4.4. Risicoanalyse	8
5. Projectorganisatie	8
5.1 Fasering en planning van tussenresultaten.	8
6. Financiën	10
6.1 Begroting	10
6.2 Dekkingsplan	10
7 Communicatie en Samenwerking	11

1. Inleiding: het onderzoek

Geletterdheid is een fundamentele voorwaarde voor duurzame inzetbaarheid op de arbeidsmarkt, gezondheid en zelfredzaamheid van burgers, en sociale cohesie. In 2015 heeft de Stichting Lezen & Schrijven, samen met CPS Onderwijsontwikkeling en Advies, **onderzoek** gedaan naar Geletterdheid op Bonaire. Met dit onderzoek wilden wij zicht krijgen op de mate van geletterdheid in het Nederlands en Papiamentu onder de inwoners van het eiland. Een andere belangrijke doelstelling was om duidelijkheid te verkrijgen over factoren die van invloed zijn op laaggeletterdheid zodat er gericht actie kan worden ondernomen. De resultaten uit de leeftijdsgroep van 0 - 4 jarigen wezen erop dat de meerderheid van de kinderen in deze leeftijdsgroep meertalig opgroeit, en dat een kleine minderheid eentalig opgroeit en op latere (school) leeftijd in aanraking komt met Nederlands en/ of Papiamentu. Een andere belangrijke constatering was dat er opvallend weinig wordt voorgelezen in het Nederlands en Papiamentu. En dit zou nu juist een goede methode zijn om jonge kinderen met beide talen in contact te brengen ("taalcontact").

Stichting Lezen & Schrijven voelt zich verantwoordelijk om, conform de aanbevelingen in het onderzoek, een voorleescultuur te creëren en te versterken. Waarbij ouders worden overtuigd van het belang om vanaf zeer jonge leeftijd boekjes te bekijken en te lezen met de kinderen. Een passend aanbod verzorgen van boekjes voor deze leeftijdsgroep is hier ook een onderdeel van. Daarom wil de stichting het project Babyboekjes Bonaire uitvoeren. Wij willen tweetalige babyboekjes, op drie momenten gaan aanbieden aan ouders, in samenwerking met het consultatiebureau van het Centrum Jeugd en Gezin waarbij het (voor)lezen vanaf de geboorte wordt gestimuleerd. Het laatste boekje ontvangen kinderen in de Mediabus van de Stichting. Daarmee willen we bereiken dat kinderen naar de mediabus (terug)komen en vanuit daar weer verder stappen kunnen zetten op het gebied van lezen en schrijven passend bij de leeftijd die zij dan hebben bereikt.

Dit projectplan beschrijft de opzet van Babyboekjes, de doelgroep, de risico's en randvoorwaarden en geeft een overzicht van de benodigde financiële middelen. Het plan laat zien wat Stichting Lezen en Schrijven met de babyboekjes verwacht te kunnen bereiken en hoe. Voorafgegaan door een korte beschrijving van de stichting.

1.2 Stichting Lezen & Schrijven Bonaire

Stichting Lezen & Schrijven Bonaire is in 2015 vanuit de Rotary Club Bonaire opgericht. Stichting Lezen & Schrijven Bonaire is opgericht om laaggeletterdheid op Bonaire te voorkomen en verminderen, wij richten ons hierbij specifiek op kinderen van 0 tot 18 jaar. De Stichting vervult vijf rollen:

- 1) aanjager, die organisaties en individuen in de publieke en private sector stimuleert en activeert;
- 2) communicator, die constante aandacht voor het thema vraagt;
- 3) uitvoerder, die partners/ organisatie helpt hun verantwoordelijkheid in de praktijk te brengen;
- 4) kenniscentrum, dat individuen en organisaties informeert over laaggeletterdheid en gerelateerde thema's;
- 5) fundraiser.

Zoals eerder vermeld heeft de stichting meteen na de oprichting grootschalig onderzoek

verricht naar geletterdheid op Bonaire. Dit onderzoek is een groot succes geworden door deelname van 8,5% van de bevolking en 940 leerlingen tussen de 9 en 18 jaar. Daarnaast hebben wij toestemming mogen gebruiken van de basisscholen en middelbare school op het eiland. De resultaten uit het onderzoek, vormen het bewijs dat Stichting Lezen & Schrijven Bonaire serieus bestaansrecht heeft. Op basis van gefundeerde aanbevelingen worden onze projecten en initiatieven ontwikkeld. Een integrale aanpak, gericht op samenwerking is hierbij het uitgangspunt. Voor een uitgebreide inzage in de conclusies en aanbevelingen in het rapport, en meer informatie over de stichting, verwijzen wij u naar onze website www.lezenenschrijvenbonaire.org

De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 9042. Het heeft geen eigen kantoor, maar maakt gebruik van de kantoren van de leden van bestuur. Als postadres wordt het woonadres van de voorzitter aangehouden:

J.A. Abrahamboulevard 28B

Kralendijk Bonaire.

Het emailadres is: lezenenschrijvenbonaire@gmail.com

Tel. 00599 786 14 18.

Het Bestuur van Stichting Lezen & Schrijven Bonaire is aanvrager van de financiële bijdrage en bestaat uit:

Voorzitter: dhr. Addo Stuur

Penningmeester: dhr. Arjen Botterop

Secretaris: dhr. Junny Janga

Lid: mw. Rosalie Bierings, tevens coördinator mediabus

Lid: dhr. Leonard Domacassé.

De bestuursleden zijn onbezoldigd. Er werken momenteel drie betaalde medewerkers voor de stichting; 2 medewerkers voor de Mediabus en 1 medewerker voor het organiseren van fondsenwerving en de voorbereiding hiervan. Bij de projecten die de stichting initieert wordt zoveel als mogelijk getracht naar inzet door vrijwilligers en sponsoring om de kosten zo laag mogelijk te houden.

Activiteiten en projecten van Stichting Lezen & Schrijven Bonaire

De Stichting Lezen & Schrijven heeft na het onderzoek nog een aantal succesvolle projecten gerealiseerd. Zo hebben wij in 2015 het project **Estafetteboekje** gelanceerd, waarbij leerlingen van groepen 8 van de basisscholen samen een tweetalig boek hebben geschreven, over de Bonaireaanse surfheld Taty Frans. Dit boek is in 2016 voorzien van mooie illustraties, uitgegeven en feestelijk gepresenteerd. Van dit boek zijn al 200 exemplaren verkocht!

Mediabus Bonaire

Ook is in 2015 een mediabus aangekocht en ingericht met een moderne, uitgebreide boekencollectie voor kinderen tussen 0 en 17 jaar, en laptops met WiFi verbinding. Deze bus rijdt elke middag in de week naar een andere bario (wijk) op Bonaire om deze faciliteiten dicht bij de kinderen thuis aan te bieden. Hiervoor werken we samen met de Sentro di Bario's (buurthuizen) waar we gebruik mogen maken van de voorzieningen, zoals een standplaats, elektra, toiletten etc. Het lidmaatschap is gratis.

Naast het aanbieden van boeken en computergebruik organiseren we vanuit de mediabus activiteiten en workshops die het lezen en schrijven bij kinderen stimuleren. De Mediabus Bonaire is voor de stichting hét promotiemiddel in de strijd tegen laaggeletterdheid. De mediabus heeft een eigen pagina op onze website en een eigen Facebook Pagina.

Voor een uitgebreidere toelichting verwijzen we u graag naar ons jaarplan.

Voor 2017 en de jaren daarna, staan diverse projecten gepland die ervoor moeten zorgen dat we kinderen van alle leeftijden op diverse manieren bereiken. De plannen liggen klaar, en we zijn momenteel bezig om hier financiering voor te vinden. Een totaaloverzicht van de plannen ziet u op onze website.

2. Babyboekjes als instrument

Zoals in de inleiding is vermeld, wordt er op Bonaire door ouders weinig voorgelezen. Zowel in het Nederlands als in het Papiamentu. Er is op Bonaire geen sprake van een voorleescultuur. Voorlezen zou echter wel een hele goede methode zijn om kinderen met beide talen in contact te brengen, en in de voorschoolse leeftijd het taalcontact zodanig te versterken dat het taalniveau in het Nederlands en Papiamentu hoger is op het moment dat de kinderen de lagere schoolleeftijd bereiken. De stichting wil zich met name voor dit project inzetten omdat het naar onze mening een zeer bruikbaar instrument is om meerdere aanbevelingen uit het rapport te combineren zoals:

- Het versterken van het Papiamentu en Nederlands voor alle leeftijden te beginnen vanaf 0 jaar.
- Het verbreden van het aanbod van fictie en non fictie in het Papiamentu en Nederlands.
- Het creëren van een voorleescultuur.

In dit project werken we samen met een partner, het Centrum Jeugd en Gezin, die deze samenwerking kan gebruiken in aanvulling op hun doelstellingen bij het leveren van opvoedingsondersteuning. Via deze samenwerking versterken we dus elkaars doelstellingen en bereiken we alle jonge ouders in Carabisch Nederland. Het project is hiermee een aanvulling op de bestaande activiteiten en aanvullende op het reguliere aanbod. Tevens wordt voorkomen dat kinderen aan de zijlijn komen te staan omdat hun ouders de babyboekjes niet zelf kunnen betalen.

Met het project Babyboekjes streven we ernaar onze inzet zo volledig mogelijk te maken om onze doelstellingen te verwezenlijken. De Stichting initieert nog een aantal andere projecten in 2017 zoals: schooltijdschriften (voor kinderen tussen de 5 en 12) en Summerschool (voor kinderen die van de lagere- naar de middelbare school gaan). Daarnaast rijden we zoals eerder vermeld elke dag met de mediabus de wijk in. Op deze manier werken we integraal aan het versterken van geletterdheid.

3. Het project en doelstelling

3.1 Doelstelling van Babyboekjes Bonaire

De bedoeling van Babyboekjes Bonaire is dat de ouders van nieuwe wereldburgers op drie momenten een tweetalig babyboekje ontvangen, waarbij ze een toelichting krijgen op het belang van voorlezen/ plaatjes benoemen (woordenschat) vanaf zeer jonge leeftijd. En daarnaast een gratis lidmaatschap van de mediabus, zodat ouders weten dat er toegang is tot een goede collectie boeken voor elke leeftijd. We faciliteren de mogelijkheid van lezen als onderdeel van de opvoeding; we zorgen ervoor dat alle ouders, ook diegenen die in armoede leven, in ieder geval een mooi boekje hebben waar ze samen met hun kind iets aan hebben. Dit intensificeert het taalcontact in twee talen; Nederlands en Papiamentu. Bovendien rekenen wij erop dat kinderen hierdoor al vroeg plezier in lezen krijgen, zodat dit doorwerkt op latere leeftijd.

- We dragen bij aan een kwalitatief beter aanbod van babyboekjes;
- we zorgen voor herhaaldelijk contact met ouders en hun jonge kinderen;
- het is een integrale aanpak, het wordt in breder perspectief aangeboden, namelijk als onderdeel van de opvoeding;
- we helpen ouders die het financieel moeilijk hebben, om hun kinderen iets te kunnen aanbieden om te lezen.

De korte termijn doelstelling is het versterken van het taalniveau op jonge leeftijd en voor de langere termijn dragen we bij het introduceren én bestendigen van een (voor)leescultuur. Dit zal uiteindelijk leiden tot een betere emotionele en sociale ontwikkeling van het kind.

3.2. Projectresultaat

Iedere pasgeborene op Bonaire ontvangt een tweetalig babyboekje én een gratis lidmaatschap van onze mediabus.

- 1) Het eerste boekje ontvangen de ouders van het consultatiebureau bij CJG (intake bij 3 weken)
- 2) Daarna een tweede boekje bij het Consultatiebureau bij het Centrum Jeugd en Gezin Bonaire. Bij dit verpleegkundig consult zijn de kinderen rond de negen maanden oud. Tijdens dit bezoek aan het consultatiebureau wordt ook gekeken naar de taalontwikkeling van het kind, dit sluit goed aan bij het stimuleren van taalcontact via lezen.
- 3) Het derde boekje ontvangen ze bij onze mediabus, rond de leeftijd van 18 maanden. (verpleegkundig consult 18 maanden)

Op Bonaire worden er elk jaar ong. 200 kinderen geboren. Gekeken naar de leeftijdsopbouw (0-5/5-10/15-20) zijn er in 2016 in ieder geval meer dan 1300 kinderen per leeftijdsgroep op het eiland (Bron: CBS). Voor een eenvoudige rekensom houden wij aan: een gemiddelde van 300 kinderen per leeftijd. Door de samenwerking met het Centrum Jeugd & Gezin bereiken we alle ouders van pasgeboren baby's. Bij uitbreiding van het project naar St Eustatius en Saba gaan we uit van 500 kinderen. (20 a 30).

3.3 Afbakening

Het is niet de bedoeling van Stichting Lezen en Schrijven Bonaire om willekeurig gratis boekjes uit te delen aan ouders. Het blijft onderdeel van de route bij het consultatiebureau om de opvoedingsondersteuning te versterken, zoals hiervoor beschreven.

3.4 Doelgroep

De doelgroep bestaat uit alle kinderen in de leeftijd van 0 tot 18 maanden. Voor dit project beperken wij ons niet tot Bonaire maar werken wij ook samen met Centrum Jeugd en Gezin St Eustatius en Saba. Het aantal kinderen komt hiermee op 500.

Zeker op de bovenwindse eilanden als op Bonaire geldt dat het merendeel van de kinderen komt uit gezinnen met een laag inkomen en de deelnemers van het project vallen onder de norm van 150 % van het minimumloon.

4. Randvoorwaarden en Risico's

4.1 Randvoorwaarden

Elk project kent voorwaarden om doorgang te laten plaatsvinden. Dat is voor het project Babyboekjes niet anders. Via de uitgifte punten moeten wij alle ouders kunnen bereiken, er moeten boekjes beschikbaar zijn, geschikt voor de doelstelling. Er moet bijgehouden worden welke ouder een boekje heeft ontvangen. De samenwerking met Jeugd en Gezin moet in vaste vorm aanwezig zijn. (overleg via Taalpunt Bonaire).

4.2 Functionele eisen

Als functionele eis stellen wij dat er boekjes beschikbaar moeten zijn, in twee talen (Papiamentu en Nederlands) die aantrekkelijk zijn voor de doelgroep en aansluiten bij de belevingswereld van kinderen op Bonaire. Om dit te realiseren zal de Stichting zelf boekjes laten drukken. Aan het bijhouden van de gegevens inzake de uitreiking wordt de voorwaarde gesteld dat het later, in anonieme vorm, moet kunnen worden gebruikt voor een herhalingsonderzoek naar geletterdheid.

4.3 Operationele eisen

Om het (voor) lezen aantrekkelijk te maken, zullen we trachten de boekjes zoveel

mogelijk te laten aansluiten bij de leefwereld van kinderen op Bonaire. De boekjes moeten plaatjes en woordjes bevatten die aansluiten bij de leeftijd. Ze moeten makkelijk in gebruik zijn voor de ouders, maar kinderen moeten er ook mee kunnen spelen. Ze moeten dus tegen een stootje kunnen. (Dik karton). De boekjes vervullen een dubbele functie: ze zijn educatief en geven plezier.

4.4. Risicoanalyse

Naast randvoorwaarden kent ook dit project risico's. Stichting Lezen & Schrijven Bonaire heeft een verkenning uitgevoerd en kwam tot onderstaande lijst.

Risico	Maatregel	Verantwoordelijk
Financiering	Fondsenwerving, bedrijven benaderen voor sponsoring, spreiding van aanvragen voor financiering over verschillende fondsen en partijen	Bestuur Stichting Lezen & Schrijven Bonaire,
Het vergeten uit te reiken op één van de momenten	Invoeren op de checklist van het consultatiebureau	Projectmedewerker Stichting Lezen & Schrijven Bonaire.
Ouders komen niet uit zichzelf naar de mediabus	Informatiebrief uitreiken bij het tweede babyboekje	Projectmedewerker Lezen & Schrijven Bonaire
Onvoldoende fondsen	Aantal uitreikingen terugbrengen naar 2 of 1.	Bestuur L&S

5. Projectorganisatie

De opdrachtgever is de Stichting Lezen & Schrijven Bonaire. Het bestuur zorgt voor voldoende financiële middelen en besluit over overschrijding of besparing op het budget. De voorzitter zal, op basis van zijn ervaring, zelf de babyboekjes ontwerpen en laten drukken. Van het Centrum Jeugd en Gezin/ Consultatiebureau wordt gevraagd een vast aanspreekpunt te benoemen met wie inhoudelijke informatie (beste moment voor het uitreiken, tellingen, voorraadbeheer, etc.) zal worden uitgewisseld. En die de praktische uitvoering coördineert en controleert. Een belangrijke taak hierin betreft ook het opslaan en anonimiseren van de gegevens (aantallen uitreikingen, leeftijd van uitreiking, etc.).

5.1 Fasering en planning van tussenresultaten

Het project Babyboekjes is in principe eenvoudig uit te voeren. Het is daarom opgedeeld in vier fasen. Dit maakt het monitoren van de voortgang en de resultaten gemakkelijker. Het project wordt vanaf de start (de eerste uitgifte) het gehele jaar door uitgevoerd. Stichting Lezen en Schrijven Bonaire verwacht dat de babyboekjes goed ontvangen zullen worden door ouders en dat het een bijdrage zal leveren aan het versterken van het taalcontact van jonge kinderen, en het plezier in lezen zal stimuleren. Daarom is de stichting voornemens om dit project na een jaar evalueren. De tellijsten

zullen we anoniem opslaan en uit het herhalingsonderzoek naar geletterdheid zal blijken in welke mate de voorlees cultuur een positieve impuls heeft gekregen. Door dit moment in het projectplan op te nemen, verkleinen we de kans dat dit bij het herhalingsonderzoek vergeten wordt.

Fase	(Tussen)resultaten/ producten	Start datum	Eind datum
1. Initiatiefase	1.Contact met Centrum J&G	juli 2016	--
	2. Ontwerpen van de boekjes.	aug 2017	sep 2017
	3. Fondsenwerving	mei 2017	juli 2017
2. Voorbereidingsfase	Inkoop boekjes	juli 2017	juli 2017
	Ontvangst	augi 2017	sep 2017
	Distribueren naar consultatiebureau	sep 2017	--
3. Realisatiefase	Uitgifte boekjes, drie maal.	sep 2017	sep 2020
	Bijhouden naam ouders/ kind en uitgifte moment.	sep 2017	doorlopend
	Bijhouden aantallen uitgereikte boekjes	sep 2017	doorlopend
	Bijhouden aantallen bezoeker mediabus n.a.v. uitreiking babyboekje.	sep 2017	doorlopend
4. Evaluatiefase	Aantallen uitgereikte boekjes controleren.	juli 2018	2020
	Aantallen bezoekers mediabus beoordelen.	juli 2018	juli 2020
	Gegevens (anoniem) opslaan voor tweede onderzoek naar geletterdheid. (vergelijken met resultaten uit eerste onderzoek)	juli 2017	juli 2020

Flyer

Locatie, tijden,

Scholing verpleegkundige; 31 oktober dinsdag 14.00 uur-16.00 uur of 10.30 – 12.00

Persbericht eerste uitreiking.

Start 1 november
Hooijkaas

6. Financiën

6.1 Begroting

In onderstaand overzicht heeft Stichting Lezen & Schrijven Bonaire de kostenposten begroot. Aantallen moeten ruimte bieden voor een langere looptijd van het project. Mogelijkheden tot verkoop zijn verkend.

Kostenpost	USD	Toelichting
Boekjes drukken	8.000,00	500 boekjes x 3 momenten = 1500 boekjes x 4,00 usd per boekje. Afgerond op 2.000 boekjes zodat er ook iets over blijft voor de verkoop en daarmee terugverdienen.
Verzending en ABB	750,00	Boekjes worden in NL gedrukt en verscheept naar Bonaire, St Eustatius en Saba.
Administratief/ Promotie	0,00	Addo's Boekhandel biedt gratis gebruik kantoor voor overleg, het maken van brieven, persberichten en ondersteunt gratis promotie middels drukken van poster, flyers etc.
Ontwerpen, Vertalingen & Editing	3.500,00	Deze kosten worden laag gehouden door deze werkzaamheden gratis of voor gereduceerd tarief uit te laten voeren
Distributie	500,00	
Totaal	12.750,00	

De totale kostprijs per boekje is \$ 6,37 per babyboekje.(p * q)

6.2 Dekkingsplan

Inkomstenbron	Toelichting	Bedrag USD
Verkoop Boekjes	Restant boekjes wordt verkocht in boekhandel	750,00
Rijk	We dienen aanvraag in bij Armoedefonds	10.0000
Samenwerkende Fondsen	We hebben aanvraag lopen bij Samenwerkende Fondsen	2.000,00

Totaal		12.750,00
---------------	--	------------------

De aanvraag bij het Rijk is minder dan 80% van de totale kosten omdat ongeveer 80% van de deelnemers valt onder de norm van de regeling.

We hebben tevens een aanvraag ingediend bij de Samenwerkende Fondsen. Op dit moment is nog onbekend hoe groot hun bijdrage zal zijn. Mocht SWF of het Rijk niet willen of kunnen bijdragen (of een lager bedrag toekennen) dan zal het project eventueel worden aangepast, in kleinere oplage worden uitgevoerd of gefaseerd.

Tevens heeft de Stichting oriënterende gesprekken gevoerd met boekhandels, zo is gebleken dat er bijvoorbeeld op Curaçao veel belangstelling bestaat voor deze boekjes. Verkoop van een deel van de oplage via de boekhandels is goed mogelijk. Daardoor kan een deel van de kosten terugverdiend worden.

7 Communicatie en Samenwerking

Stichting Lezen & Schrijven Bonaire streeft naar samenwerking die gebaseerd is op inzet van vrijwilligers of medewerkers die bereid zijn zich in te zetten tegen een lage (onkosten) vergoeding, of in combinatie met de eigenlijke baan. Ook onze communicatie zal eenvoudig van aard zijn en gebaseerd op het vinden van "free publicity". Dit om de kosten voor de Stichting zoveel mogelijk te beperken.

Er wordt middels bestaande overlegvormen (onder andere Taalpunt Bonaire) contact onderhouden met het Centrum Jeugd en Gezin. Het babyboekje zelf is in dit project eigenlijk het promotiemiddel voor het bevorderen van voorlezen en lezen teneinde de geletterdheid te versterken. Centrum Jeugd en Gezin gebruikt dit middel voor opvoedingsondersteuning. Om de doelstelling te benadrukken, worden de boekjes voorzien van een tweetalige brief waarin de doelstelling wordt toegelicht. Het bereik hiervan is naar onze mening groot.

Doelgroep	Informatie	Methode
Ouders	Inhoudelijke informatie over het belang van lezen. Informatie over de mediabus.	Boekje uitreiken, zondig brieven toevoegen. Website, Facebook
Fondsen	Inhoudelijke informatie over het project en de Stichting Lezen & Schrijven Bonaire in het algemeen.	Via de methoden zoals vereist door Samenwerkende Fondsen en het Letteren fonds. Projectplan, jaarverslag, jaarrekening.
Partners van de stichting, vrijwilligers	Nieuwsberichten over uitreikingen van de boekjes.	Via Taalpunt, de website, Facebook.